

Belê Lotta kare bajo

Astrid Lindgrën

Ilon Wikland



KURDISKA FÖRLAGET

Institut kurde de Paris

JEV 320

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

Belê Lotta kare bajo

Astrid Lindgrën

Ilon Wikland



KURDISKA FÖRLAGET





"Belê, ez dıkarım pısqılêt bajom", got Lotta bî giri."Bıramın, ku ez dıkarım! Bî dızı!" Lotta, lı derve, lı ber deriyê xani yê zer ê kuça Bråk makar, ku lê rûdınışt sekınibû. Lı wê derê runıştıbû, dit, ku Jonas û Mia Maria bî pısqılêtên xwe bî dengki

pêt jı kaşê ber bî jêr de tên. Vê yekê, Lotta gelek ture kır. Lê belê, ew hin bes pênc salî bû û wê nızanibû pısqılêt bajotana, ne bî dızı ji.

"Na, tu biçûki", got Jonas, dûvre, gava ew lî metbaxê, jî bo şivê rûniştibûn.

"Û jî xwe pîşqîlêta te jî tune", got Mia Maria, "bes yeka kevna bî sê teker."

Wê gavê, Lotta hin turetîr bû.

"Hûn dibizîn", got jî bav û diya xwe wan re: "Çaxa pîşqîlêta min tune be, ez nîkarîm pîşqîlête bajom." Dûvre, parîyek jî sandewîça xwe jêkîr û di devê xwe de axaft: "Lê disa jî ez dîkarîm pîşqîlête bajom. Bî dîzi!"

Gelek tîştên din jî bî dîzi dîkîr, Lotta. Wê tîm bahs dîkîr, dîgot: "Ez dîçîm dibîstanê jî." Fêr bûbû dîgot: "bî dîzi."

Carekê, gava Lotta çûbû mêvaniya cirana tenîşt; meta Berg, wê gavê, meta Berg got: "Çîqas ecêb! Jonas û Mia Maria, her du jî çavên wan şîn in, lê yê Lotta, hema hema wek kesî in." Wê gavê, Lotta gelek bî qerar got:

"Çavên min şîn in, lê bî dîzi." Lewra, Lotta hergav dîxwest wek Jonas u Mia Maria be.

Lotta, êvarê, gava dîçû ser nivîna xwe, jî bo razanê, got: "Bes kevnekotek bî sê teker, çî bê aqlî!" Vê yekê jî Bamsen ra got. Gava, ku Lotta razana, ew hertîm lî cem bû. Bamsen ne hîrçek wek ku mîrov dîzane bû. Ew, berazek hêsa, ku diya wê jê re dîrûtibû. Lê, disa jî Lotta, navê wê kîrîbû Bamsen û jê re behsa her tîştî dîkîr.





"Yê, ku baş guhdariya mîn dîke, bes tu yi"got, Lotta." Jonas û Mia Maria, ew çet guhdariya mîn nakin û tu tîştî jî fam nakin." Erê, jî xwe jî Bamsen gelek baştir bû û nîha jî li cîyê xwe vezeliyayi, guhdariya planên Lotta, ku behs dîkir û dîxwest dî pêş de çêke dîkir.

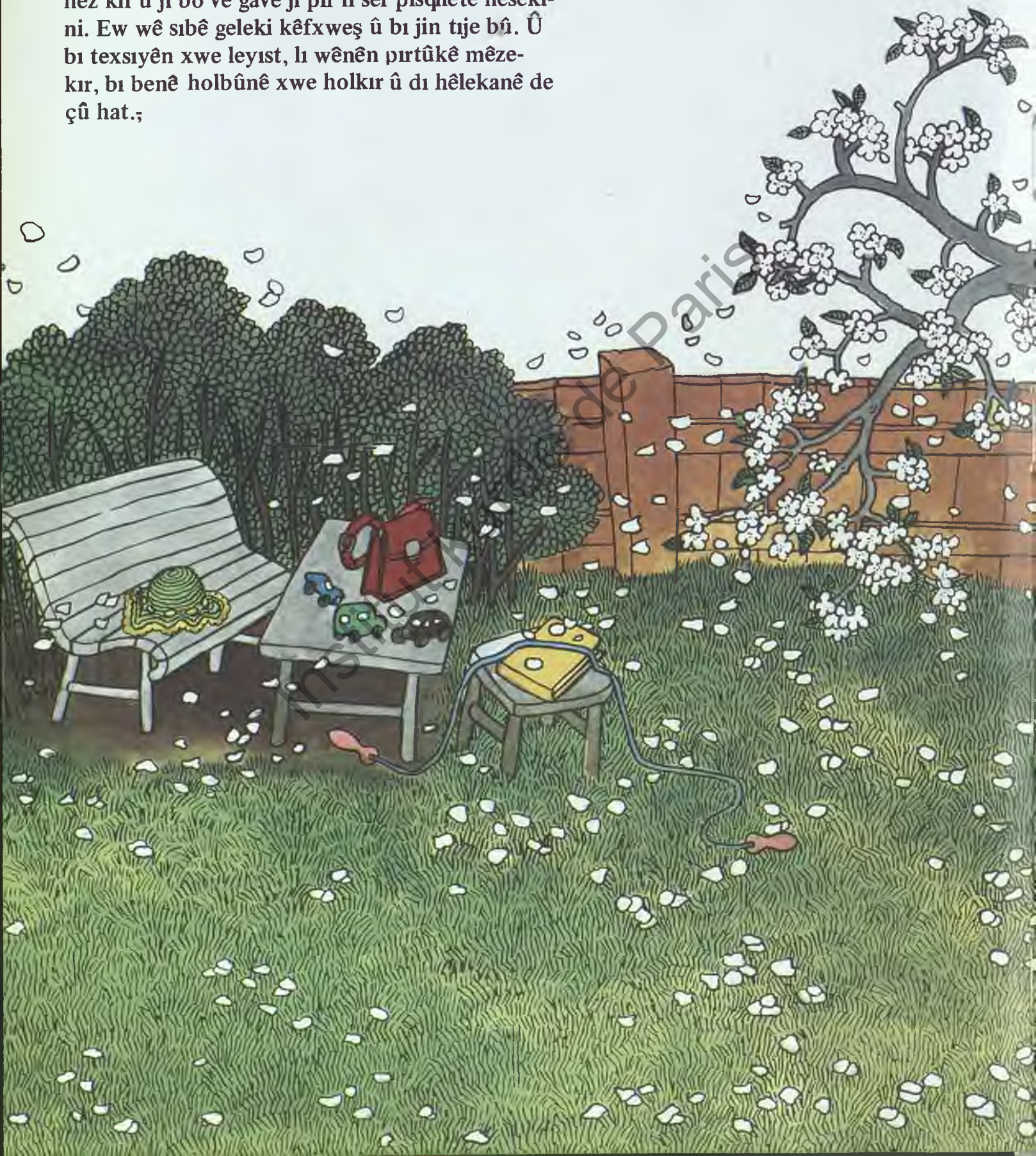
"Ger ez dî sersala bûna xwe de pîşqîlêtek rastin bîdest nexim, wê gavê ezê bîçim, yekê bîşelinim," got Lotta, "bî dîzi."





Pîştî du rojan, sersala bûna Lotta bû.
Dema wê pênc salên xwe tije kîr, dîya wê,
bavo, Jonas û Mia Maria, serê sibê bî mûm
û pasteyan hatin, jî berêvkê de jî dîstiran:
"Belê, bîla ew bîji!" Jî Lotta re gelek dîyari
anin. Lê ne pîşqîlêt. Jê re sê heb texsîyên
bîçûk, pîrtûkeke wênan, beneki holbûnê,
hêlekanek nuh, jî bo , ku bî daran ve
girêbîde û çentek mîla yê gelek cîwan— lê
ne pîşqîlêt!

Bavo got: "Tu dıkari pıçeki dınê ji bı sê teker a xwe idare bıki. Lotta, ji hemû hediyan ji gelek hez kır û ji bo vê gavê ji pır lı ser pısqlêtê nesekıni. Ew wê sibê geleki kêfxweş û bı jin tije bû. Û bı texsiyên xwe leyist, lı wênên pirtûkê mêzekır, bı benê holbûnê xwe holkır û dı hêlekanê de çû hat.;





Ew, dî kuça Brâkmakar de bî çentê xwe yê
mîla derket gerek bîçûk. Lî kuçê, rasti
komîrvanê, ku jî mala meta Berg derdiket
hat û jê pîrsî: "Ez jî çentên sor gelek
hez dîkîm, gelo, tu jî heznakî? "

Komîrvan, lê vegerand û eşkere kir ku ew
jî jê hez dîke. Gava Lotta, vêya bîhist, hin
kêfxweştir bû.





Lê gava, ku ew hat malê û di quncîk de çav bî pîşqîlêta sê teker ket, hêrs bû banz da, çû wê da ber pênan. Bî hêrs: "Ez nîkarîm îdara xwe bî te bîkîm," got, "bes bavo ye ku wîsa dîrame!" Bî rasti, wê jî bîni jîbîr kîrîbû, ku berî vê du salan wê di sersala bûna xwe de vê sê tekerê stendîbû. Û nîha jî pîşqîlêtek rastîn dîxwest.

"Ez dîzanîm jî ku yek wîlo bîdîzîm" got. Pîşqîlêtek kevn li embara mala meta Berg dîsekîni, wê ew dîtîbû: "Ez dîramîm, ku wêya bîgrîm," got jî Bamsen ra, "û dîxwazîm tu jî bî mîn re werî."

Lewra, Lotta nedîxwest bî serê xwe tenê here dîzîyê," lê dîvê em bîpên, heta meta Berg razê, " got Lotta. De bala xwe bîdînê çî bîçûkek şerrût e !

Lotta, ber bî mala meta Berg ve çû, da
mêzeke gelo, ew razaye, an na.Hin raneza
bû, li ser sedirê rûniştibû, qazax çêdikir.
Û wisa xwiya bû ku zêde xewa wê ji nayê.
Statty, kûçikê dijwar ê meta Berg, ewtiya
û ber bî Lotta de banzda.Lê Lotta jî berê
de wi dînasi, lewra ji netirsîya."De bes
biewte," got Lotta, "sersala bûna min e û
her tişte ji."

Dûvre, jî meta Berg re got:

"Wek tê gotin- texmin bike iro sersala bûna
kê ye? "

"A te ye, ez dîzanîm," got meta Berg û çû
ber dexilê, pakêtek biçûk ani, got: "Piroz
be , Lotta biçûk!" Lotta, pakêtê bî lez
çirand.Dî navê de tişteki biçûk hebû û jî
nav wê ji bezînek biçûk bî kevîrên kesk û
şîn derket.Lotta bî hemû şêla xwe da
nişan, ku çiqas kêfxweş bû: " Ûû, çiqas
bazînek cîwan!" Wê gelek caran spasi meta
Berg kir.Got:

" Tu baştirê hemîyan î."Bî lez, bazî xîst
destê xwe û dit, ku kevîrên wê çiqas
dijirûsinîn.

"Vêya hema hema wek pîrlanta ye," got
Lotta bî kêfxweşî.

"Ne ewqas." got meta Berg.







Lê dûvra, jî nîşkê ve hat bira Lotta, ku wê çî bıkira, ruye Meta Berg mızda û got:

"Ger ez dî şûna te de bûma, êvarê nîha ezê razabûma."

"Belê, dibe jî, Lotta biçûk", got meta Berg. Dûwre, bazin dî desta da û Bamsen dî hem-bêzê de, Lotta çû.

"Te dit, em çiqas şerrût in," got Lotta bî dîlşai.

"Û ewê gavek dînê razê, tê bîbini."

Dûwre, Lotta bêdeng, bî dîzi çû enbarê û bî Bamsen re pa.

Wê, pa pa, heta ku hema hema ew bîxwe jî dîkîra dî xew re biçuya.

Lê dawîya dawîn got:

"Emê nîha despêkîn!" û rabû destpê kîr, Lotta .





Lê jî ber ku Lotta piçûk û pîşqîlêt ji mezîna
 û derxistîna wê zehmet bû, berî ku jî cih
 derxe çar caran ket erdê pîşqîlêt. Lotta ra-
 mîya, ku bî rastî ew pîşqîlêt din û nebaş bû.
 Lewra jî her car ket erdê û di canê wê de
 wermên şîn çêkîr û lingê wê jî çirîya.
 "Lê tu bîsekîne, heta ez jî derencan derke-
 vîm jor" got Lotta bî hêrs. Vêya jî Pîşqîlêtê
 re got.

Bamsen danibû pîşt xwe, ser cihê pakêtan.
 "Xwe baş bigre" got wê, "jî ber ku ez dîra-
 mîna wek Jonas û Mia Maria bajom pîşqîlete.
 U bî ve axaftîne re Lotta, bî pîşqîlêtê ber bî
 pala(kaşê) kuşa Brâkmakar ve kîşîya.
 "Berî mîrov baş bajo, dîvê mîrov derkeve
 jor." got wê bî bîhnek çîkîyayî.



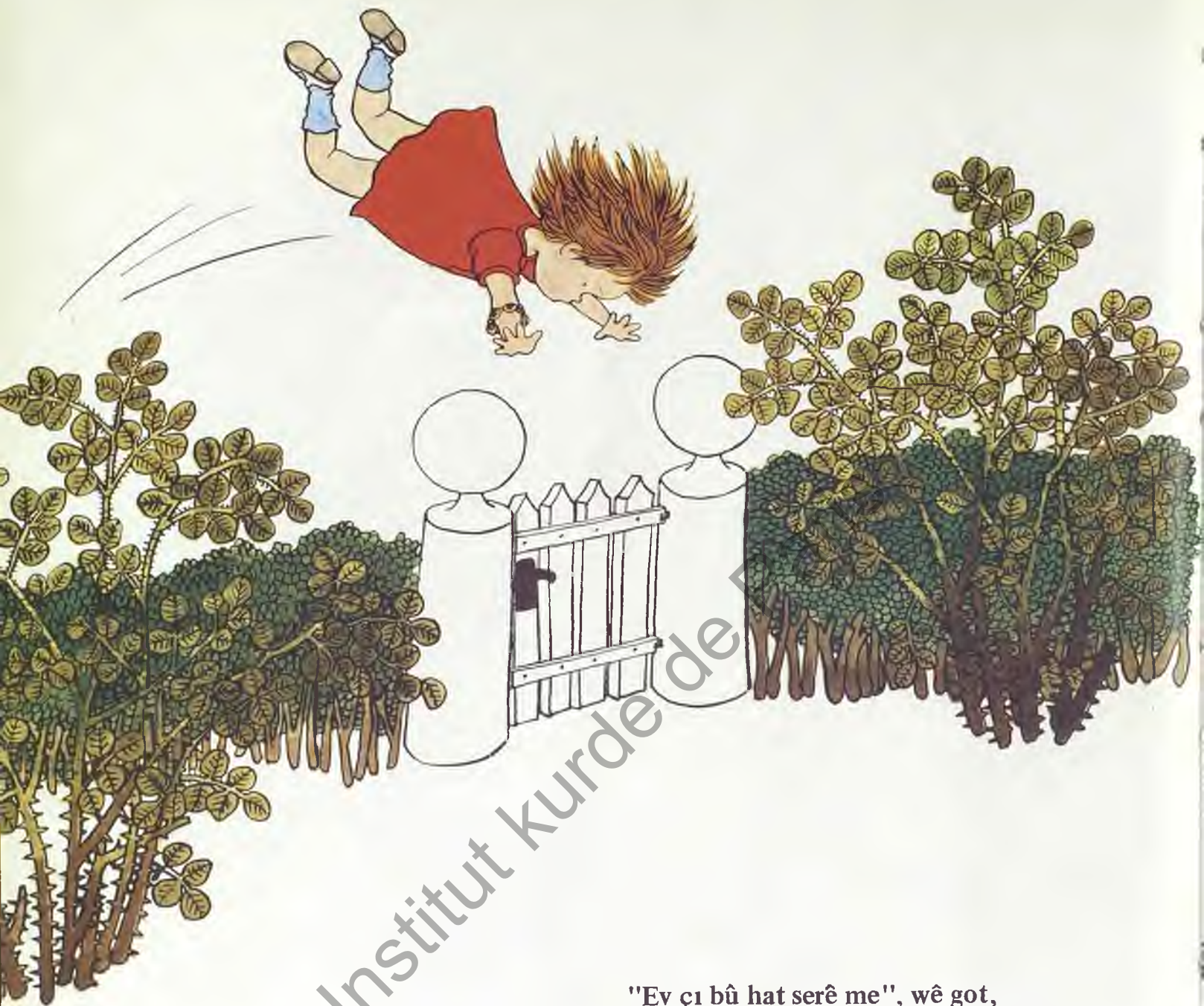
Dema mîrov biçûk û pîşîqê mezin be jî derencan hîkîşin
ji bî rasti dê zehmet be. Lê şansa (sîûda) Lotta hebû. Hîna
sîndeqek danibûn rex rê, vêya alîkarîya Lotta kîr, da ku
karîbe hîkîşe.

"Ka bîramîn, lê rast hat", Lotta got û dûvra
bî carekê de gîhişt derencan.





"A nîha tu, Bamsen, tu de vîziniki bîbîhîzi Lotta got û axaftîna xwe xelas nekîrîbû, ku bê hemd pîşqîlêt bî rê ket. Ew jî Jonas û Mia Maria zûtîr û xîrabtîr, serejêr de bî rê ket. Raste, heta nîha lî kuça Brâkmakar tu kesi vîzînek ûsa nebîhistîbû. 'Pêl frênê bîke!' bî qîrîn got. Lotta, 'pêl frênê bîke!' Lê pîşqîlêtê nîkarîbû pêl frênê kîrana û Lotta jî nîkarîbû. Lotta û Bamsen berbîjêr lî ser pîşqîlêtê ûsa dîçûn, ku vîzînike bîlînd jî wan dîhat. Belê, bî rastî jî îdî Bamsen vîziniki dîbîhist!



"Hewar, bîghîjîn" Lotta bî qîrîn got,
"bîghîjîn!"

Lê pîşqîlêtê bî rîya xwe de dom dîkîr. Heta dawîya rê domkîr û lî wîr, lî ber mala meta Berg, bî dengêki mezîn lî derîyê xanî ket û Lotta pekîya ser serî ket ber koma pûşekî jî yê Mالا Berg. Gava qîrînî jî Lotta hat, lî mal meta Berg jî cîyê xwe pekîya jor û bî tîrs bazda ber koma pûş:

"Ev çî bû hat serê me", wê got,

"Tu çî dîkî, Lotta?"

Lotta qîrîya û got: "Dî vê roja bûyîna sersalîya xwe de pîşqîlêtê dajom".

Belê, bî rastî jî wê nedîxwest dî roja sersala xwe de ser serî here erdê.

"Bêrxîka mîn", got meta Berg, "zêdetîr kê dera te dîêşê?" Wê gavê Lotta dengê xwe bî û xwest da bîzanîbe zêdetîr kê derê wê dîêşe. "Her derê", got Lotta bî hêrs "enîya mîn". Destê xwe da ser enîya xwe. Lî wîr werme mezîn çêbûbû.

Gava xwest dest b1 g1ri ke çavê wê l1 tışteki
hin xırabtır ket. J1 lingê wê xwin dıhat.

"Xwin", got b1 qirin.Qirina wê l1 her derê

kuça Brâkmakar hat b1histın: " Xwin d1 ser
sala bûna mın da!"

Û ew qırıya, û qırıya, û qırıya, j1 ber xwinê
û werma eniyê. Û pıçek ji j1 bo şıkandına
pısqılêtê, gelo dê meta Berg ç1 bıgota, wê
meraq kır.







Lê meta Berg tu tişt negot, Lotta'yê bir hundir û li metbaxê brina we şuşt û derman kîr. Û dûvra pîşqîlêtê girt, bir dani embarê. Lotta dit, ku meta Berg piçekî hêrsbûyî xûya dîke. "Lê min pîşqîlêtê bes jî bo demek gelek kurt girtibû", got Lotta. "Bes jî bo ku tu razayî bûyî, tu dîkari min jî bo vê efû bîkî? "

"Belê", got meta Berg, "Lê pîşqîlêtek ûsa mezîn jî bo te talûkeke mezîn e. Jî bo te yeka biçuktîrîn dîvê."

"Ango yeka bî sê teker", got Lotta bî carekê ve. "Bavê min jî ûsa dîbêje."

"Na, pîşqîlêtek biçûk a rastin", got meta Berg.

"Tu jî bavê min re bêje", got Lotta.

Û paşiyê disa dest bî qirîni kîr: "Bazînê min", got, "Min bazînê xwe xistîye!"

Belê, bî rasti jî ûsa bû. Êdî bazîn dî destê wê de nin bû, û ne dîçirûsand.

"Dîvê em lê bigerin", got meta Berg. Dest pê kîrîn, meta Berg û Lotta lê gerîyan, gerîyan, li embarê, li kuçê, li her derî. Lê li tu cîhî jî bazîn tune bû.



Êdi Lotta çû malê. Ew dî rê de wer girîya û girîya ku gava Jonas û Mia Maria bî pîşqîlêtê jî dîbistanê dîhatin, jî dûr ve dengê wê bîhistin. Lî ber derî rastî Lotta hatin. "Tu jî bo çî dîgri, Lotta", got Jonas. "Jî bo ku ser sala bûna min.....", got bî qîrîn Lotta.

Gava Jonas û Mia Maria xwestin bîzanîbîn ka jî bo çî Lotta wer dîrame "Ez jî we re bêjîm", got Lotta berê û dawîyê jî wan re got. Wê jî wan re him behsa pîşqîlêtê him jî behsa bazînê wîndabûyî kîr. "Heqê te ye û başe ku te bazîn xîst", got Jonas.

"De ka mêzeke nîha", got Mia Maria, "meta Berg dîlovan e û bazîneki dîde te, tu jî radîbî dîçî pîşqîlêta we dîşelîni.

Jî bo vê jî, heqê te ye û başe ku van tîştan bî serê te de hatin." Lotta deng nekîr û fedîkîr.

"Ez naxwazîm bî we re qîse bîkîm", got wê. "Û dî bîn dara lî ber derî de xwe qîlûz kîr. Bavê wê wê jî kar bîhata, lewra jî lî hêvîya bavê xwe sekîni.

"Lê dîsa jî ez dîbêjîm , ku ser sala bûna min bê yom e", got Lotta jî Bamsen re. Bamsen jî lî cem bû.

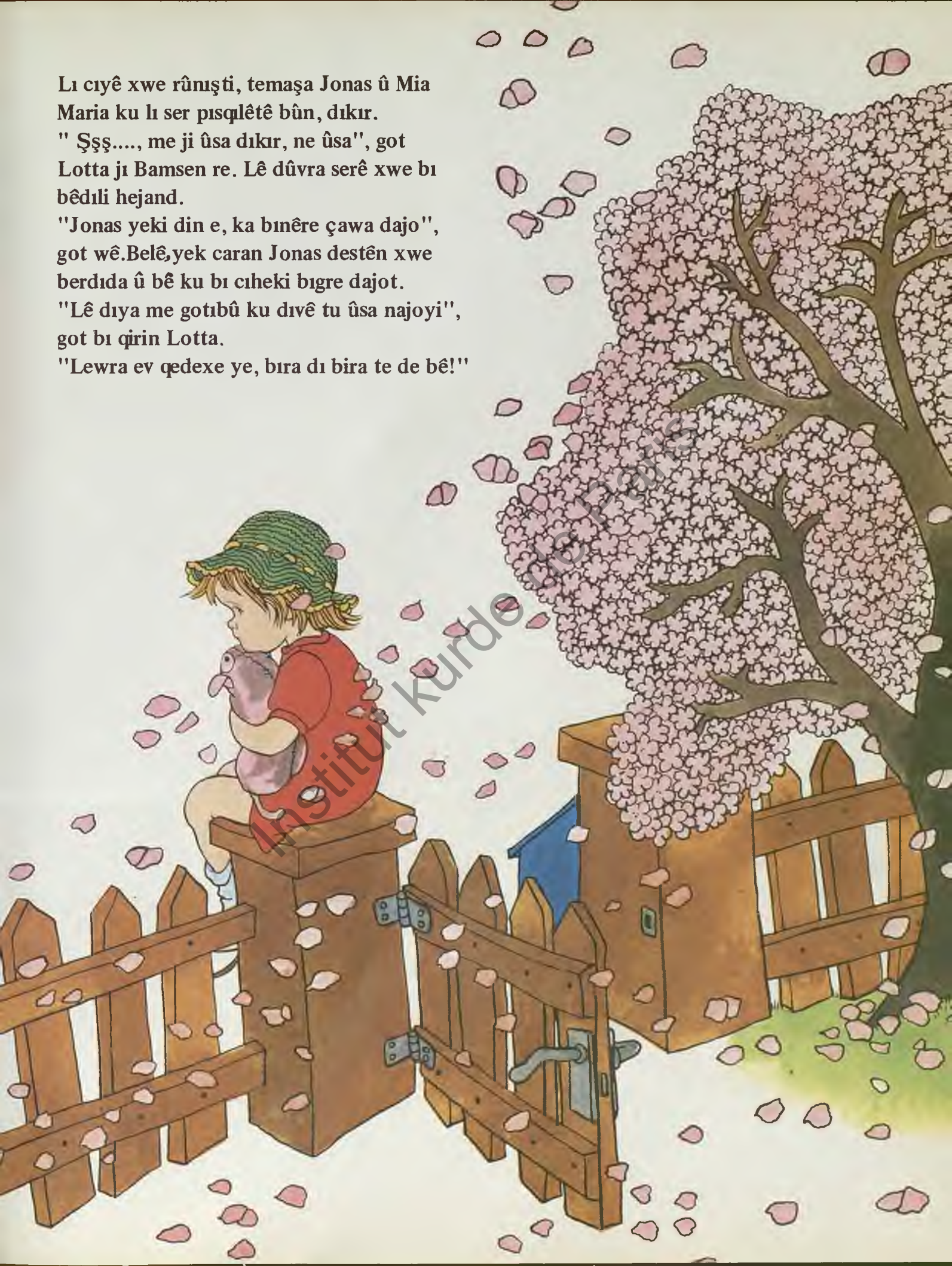
Lı cıyê xwe rûnişti, temaşa Jonas û Mia
Maria ku lı ser pısqılêtê bûn, dıkır.

" Şşş...., me ji ûsa dıkır, ne ûsa", got
Lotta ji Bamsen re. Lê dûvra serê xwe bı
bêdılı hejand.

"Jonas yeki dın e, ka bınêre çawa dajo",
got wê. Belê, yek caran Jonas destên xwe
berdıda û bê ku bı cıheki bıgre dajot.

"Lê dıya me gotıbû ku dıvê tu ûsa najoyi",
got bı qırin Lotta.

"Lewra ev qedexe ye, bıra dı bıra te de bê!"







Lê divê gavê de çavê wê lı bavê wê ket û
hındık ma ku bıkeve erdê.
"Wi tıştê dı dest bavo de çıye, gelo ne
pısqılêtek be! Pısqılêtek bıçûk û xweşik!"
"Ev çıye, mın tıştek fam nekır", got Lotta.
Lê dûvra bı dengêki ûsa qırıya ku dıya wê
jı paca metbaxê lı derva mêzekır û dayık
dı tışteki negıhişt.



"Ev çıye", got dê, "Me bıryar stendıbû, ku Lotta beri sala bê dê pısqılêtê nebine."

"Belê raste rast", got bavo, "Lê vêya yeke kevn û erzane, ji bo ku ew li ser vê xwe hin bike. A ji te re, Lotta!"

"Kevnbûn û erzaniya wê ji tiştê e", Lotta kefxweştir bû. Ji ber ku di sersala bûna xwe de bû xwediyê pısqılêtê.

Jonas got: "Vêya ne hewqas xirab e! Sıwar be, Lotta!"

Lotta lê sıwar bû û ajot. Jonas li pê bazda û we girt, ji ber ku kesi bawer nedikir da wê

Lotta karibe pısqılêtê bajo. Lê gava Jonas destê xwe jê berda, dit ku Lotta bî rasti dıkare. "Çawa bixwaze, pısqılêtê ûsa bajo. Bînêre, zarok bî rasti ji dıkare bajo", got diya wê di pacê de. Lotta qırıya, got: "Belê, bî rasti ji ez dıkarım bajom."

"Bala xwe bîdê, meta Breg", got bî qirin, çaxa ku jî ber mala meta Berg derbas bû.

"Mêzeke, ez karım pısqılêtê bajom!"

Û meta Berg jî paş sênca xwe, şaşbûyi mêzekır. Lê dûvra destê xwe rakır rast ber bî hewa û qırıya.

"Mêzeke, li ser gulyê darê çî heye? "

Di destê wê de bazinê Lotta, pegirtibû. Wê gavê Lotta jî pısqılêtê ket erdê, ji ber ku mirov bî carekê nıkare hım pısqılêtê hım ji li bazin mêzeke. Lê ew xirab nekete erdê, ji ber ku pısqılêta wê biçûk û qasi wê bû.

Jonas û Mia Maria hatın, ku li bazinê Lotta mêzekın, û Mia Maria got ku ev bazinê baştirin e ku wê di jıyana xwe de ditiye.

"Êdi niha tu nabêji, ku sersala bûna te baş derbas nebû", got Jonas.

"Naa, ez qet ûsa nefıkırîbûm", got Lotta.







"Xwe bigre", got bî qirin jî Bamsen re, "jî ber ku ezê nîha destê xwe berdîm".

Û ûsa kîr jî. Wê çaxê jî nîşkê ve jî pîşqîlêtê pekîya û ket erdê. Pîşqîlêta wê ewqas biçûk bû jî disa gava ket erdê, mîlê xwe baş êşand.

"Te dit", Lotta bî hêrs qîrîya bî ser Jonas de. "Hîm qedexê ye jî, bîla bî bîra te de bê!"

"Tu hîn gelek biçûk î, gelo tê dîghîjî", got Jonas bî qîrin. "Tu nîkari bêyî ku destê xwe bigrî, pîşqîlêtê bajoyî, tê dîghîjî gelo!"

Lê Lotta navça kuçê rûnîştibû û ênîşka xwe mîzdîda û gelek bê deng dî devê xwe de dîpeyîvî, ku bes Bamsen karîbû bîbîhîze: "Belê ez karîm! Ez karîm wek Jonas pîşqîlêt bajom!"

Û dûvra dî dora xanî yê zer lî kuça Brâkmakar pîşqîlêta xwe ajot, dî destê wê de bazîn û lî paşîya pîşqîlêtê jî Bamsen'ê wê Jonas û Mia Maria jî pîşqîlêt dîajotîn, ew her sê bîhev re ajotîn û vêya dîçû xweşa Lotta. Dî carekê de, Jonas destê xwe berda û pîşqîlêtê ajot. Wê gavê Lotta jî ramîya, ku ew jî dê ûsa çêke.

Û dûvra hemû tev bihev re çûn hundir û
şiveke rasti ku ji bo sersala bûnê çebûbû
xwarin.



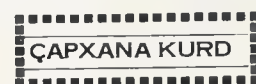
KURDISKA FÖRLAGET / CAPXANA KURD - STOCKHOLM
BOX 5034 1163 05 Spånga - SWEDEN Tel: 08-117086

© Astrid Lindgren - Ilon Wikland - Visst kan Lotta cykla 1971
Wergerandina Kurdi - Capxana Kurd - Belê, Lotta kare bajo - 1982
Aarhus Stiftsbogtrykkerie
ISBN 91 86146 03 3

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris



ISBN 91 86146 03 3